GAZETA KRAKOWSKA

Nro 63.

Z KRAKOWA DNIA 6. SIERPNIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Dokończenie Traktatu Dodatkowego.

Art. 13. To wszystko, co w Mieście wolnem Krakowie i iego okręgu było własnością narodową Xięztwa Warszawskiego, należeć będzie na przyszłość do tegoż Miasta. Takowe własności stanowić będą iedno ze źrodeł finansowych, i ich dochody użyte zostaną na utrzymywanie Akademii, innych naukowych instytutow, a szczególniey, na udoskonalenie środkow wychowania publicznego. Dochody z rogatek i mostow z natury rzeczy przeznaczone będą na utrzymywanie mostow i drog publicznych, tak w Mieście wolnem Krakowie, iako iego okręgu. Administracyia stanie się odpowiedzialną za tę część służby publiczney, tyle do kommunikacyi i handlu potrzebney.

. Art. 14. Gdy dochody Miasta wolnego Krakowa w ten sposób są urządzone, iż pozostałość od kosztow administracyi przeznaczona iest na przedmioty w Artykule poprzedzaiącym wskazane, przeto Miasto Krakow nie będzie obowiązane przykładać się do opłacania długow Xięstwa Warszawskiego i nawzaiem nie będzie też należeć do zwrotow, iakieby temuż Xięztwu Warszawskiemu przypadać mogły. Wolno iednak będzie mieszkańcom Krakowa likwidować swoie szczególne pretensyie przed Kommissyią do uregulowania rachunkow wyznaczoną.

Art. 15. Zatwierdzaią się przywileie Akademii Krakowskiey, własność zabudowań i biblioteki do niey należących, iako też funduszow w dobrach lub kapitałach hipotecznych posiadanych. Dozwolono będzie mieszkańcom ościennych Prowincyy Polskich udawać się na nauki do teyże Akademii, skoro ta stanie na stopniu rozwinięcia stosownym do życzeń każdego z trzech wysokich Dworow.

Art. 16. Biskupstwo Krakowskie, i Kapituła tego wolnego Miasta, rownie i całe Duchowieństwo świeckie i zakonne utrzymane będzie. Fundusze, dotacyie, posiadłości nieruchome, dochody, i pobory ich własność stanowiące, zachowane zostaną. Wolno iednak będzie Senatowi proponować na zgromadzeniach Grudniowych inny sposob repartycyi dochodow, gdyby dowiedzionem zostało, iż

teraźnieyszy ich użytek nie był stosowny do celu fundatorow, szczególniey we względzie oświecenia publicznego, i nieszczęśliwego stanu niższego Duchowieństwa. Każda podobna zmiana podlegać będzie tym samym formalnościom, iak przyięcie Prawa Stanu.

Art. 17. Gdy Juryzdykcya duchowna Biskupstwa Krakowskiego nie może się rozciągać na kraie Austryackie i Pruskie, mianowanie więc Biskupa Krakowskiego, zachowane iest bezpośrednio N. Cesarzowi Wszech Rossyy, który na ten raz Biskupa podług wyboru swego mianować będzie. Na przyszłość zaś, Kapituła i Senat będą mieli prawo podawania każdy po dwoch kandydatow, z których N. Cesarz Rossyi nowego Biskupa wybierze.

Art. 18. Jeden exemplarz artykułow wzwyż wspomnionych, iako i Konstytucyi, która składa część ich przednieyszą, złożony będzie uroczyście w Archiwach Miasta Krakowa przez Kommissyią wspólną w Art. 7 oznaczona, iako wiecznotrwały dowod wspaniałych zasad, przez trzy wysokie Mocarstwa dla dobra wolnego Miasta Krakowa i iego okręgu przyiętych.

Art. 19. Ninieyszy Traktat ratyfikowanym będzie, i ratyfikacyie onego zamienione zostana w przeciągu dni sześciu.

W dowod czego Pełnomocniey wspólni tenże Traktat przy wyciśnięciu herbowych pieczęci podpisali.

Działo się w Wiedniu d. (21 Kwietnia) 3 Maia 1815.

(L. S.) *Hrabia Rasumowski.*

(L. S.) *Xiążę Meternich.*

(L. S.) *Xiążę Hardenberg.*

W skutku czego, po dokładnem roztrząśnieniu tego Traktatu, i Konstytucyi wzmiankowaney w Artykule siodmym, uznaliśmy go za dobry, potwierdzili, i ratyfikowali. Jakoż go za taki uznaiemy, potwierdzamy, i ratyfikuiemy w całey iego osnowie, zapewniaiąc naszem słowem Cesarskiem, za nas i naszych następcow, iż to wszystko, co iest wzmiankowanym Traktatem i Konstytucyia w Art. 7 wzmiankowaną obięte, będzie nieodzownie zachowanem i uskutecznionem. A dla lepszey wiary, ninieysza ratyfikacyia Cesarską własną' ręką podpisaliśmy, i naszę pieczęć Cesarską przyłożyć rozkazaliśmy.

Działo się w Wiedniu dnia 27 Kwietnia r. P. 1815, a panowania naszego 15 roku.

(L. S. ALEXANDER.

(L. S. Sekretarz Stanu.

Hrabia Nesselrode.

KONSTYTUCYIA WOLNEGO MIASTA KRAKOWA.

Ar. 1. Religiia Katolicka, Apostolska Rzymska, utrzymuie się za religiią kraiową.

Art. 2. Wszystkie wyznania chrześciiańskie są wolne, i nie stanowią żadney rożnicy w prawach towarzyskich.

Art. 3. Prawa aktualne rolnikow będą utrzymane. W obliczu prawa wszyscy obywatele są rowni, i wszyscy zostaią pod rowna onegoż opieką. Prawo opiekuie się także wyznaniami tolerowanemi.

Art. 4. Rząd wolnego Miasta Krakowa i iego okręgu zostaie w Senacie, złożonym z dwunastu członkow nazwanych Senatorami, i z iednego Prezesa.

Art. 5. Dziewięciu Senatorow, licząc w to Prezesa, będą obrani przez zgroma-

dzenie Reprezentantow. Czterech zaś zostanie wybranych przez Kapitułę i Akademiią, z których każda mieć będzie prawo mianowania dwoch członkow z pośrod siebie do zasiadania w Senacie.

Art. 6. Sześciu Senatorow będą dożywotni. Prezes Senatu zostawać będzie w urzędzie przez lat trzy, lecz może bydź na nowo obrany. Połowa innych Senatorow wyydzie co rok z Senatu dla ustąpienia mieysca nowo obranym. Wiek oznaczać będzie wyyście tych trzech członkow, którzy maią opuścić swoie mieysca na końcu pierwszego upłynionego roku, to iest, naymłodsi wiekiem wyydą neypierwsi. Ze czterech zaś Senatorow delegowanych przez Kapitułę i Akademiią, dwoch pozostanie przy urzędzie dożywotnie, a dway inni będą się odmieniać z końcem każdego roku.

Art. 7. Członki Duchowieństwa świeckiego i Akademii, rownież właściciele ziemi, domow, i iakichkolwiek innych dobr nieruchomych, ieżeli opłacaią pięćdziesiąt złotych podatku gruntowego, antreprenerowie fabryk i rękodzielni; kupcy hurtowi, i ci wszyscy, którzy są zapisani za członkow bursy; artyści wsztukach pięknych celuiący, i nauczyciele szkoł, doszedłszy wieku oznaczonego, mieć będą prawo polityczne obieralności. Mogą także sami bydz obranemi, gdy dopełnią innych warunkow prawem przepisanych.

Art. 8. Senat mianuie urzędnikow administracyynych, i odwołuie podług woli urzędnikow przez siebie ustanowionych. Mianuie także na wszystkie benficiia kościelne, których Kolacyia należała do rządu, z wyiątkiem czterech mieysc w Kapitule, które są zachowane dla Doktorow fakultetow odbywaiących, funkcyie nauczycielskie, a na które Akademiia mianować będzie.

Art. 9. Miasto Krakow z swoim okręgiem podzielone będzie na gminy mieyskie i wieyskie. Pierwsze z nich mieć będą, ile mieyscowość dozwoli, każda po dwa tysiące, drugie zaś, naymniey po trzy tysiące pięćset dusz. Każda z tych gmin, mieć będzie Woyta obranego, i obowiązanego wykonywać rozkazy Rządu. W gminach wieyskich może bydź kilku zastępcow Woytow, ieżeli okoliczności tego wymagać będą.

Art. 10. Każdego roku w miesiącu Grudniu będzie zgromadzenie Reprezentantow, którego posiedzenia dłużey nad cztery tygodnie trwać niemogą. Do tego zgromadzenia przywiązane będą wszystkie własności władzy prawodawczey. Rozstrząsać będzie rachunki roczne administracyi publiczney, i stanowić coroczny Budget. Toż zgromadzenie obierać będzie członkow do Senatu, podług artykułu organicznego tym końcem postanowionego. Będzie także obierać Sędziow Mieć będzie prawo oskarżania (większością dwoch trzecicb części głosow) wszelkich urzędnikow publicznych, o zdzierstwa, uciemiężenia, lub nadużycia w sprawowaniu swoich urzędow posądzonych, i oddania tychże pod sąd naywyższy.

Art. 11. Zgromadzenie Reprezentantow składać się będzie:

1. Z deputowanych gmin, z których każda wybierać będzie iednego.

2. Z trzech członkow delegowanych od Senatu.

3. Z trzech Prałatow delegowanych od Kapituły.

4. Z trzech Doktorow fakultetów delegowanych od Akademii.

5. Z sześciu urzędnikow poiednawczych w czynności będących, z kolei branych. Prezes zgromadzenia, wybrany będzie z pomiędzy trzech członkow delegowanych od Senatu. Zaden proiekt do prawa, dążący do wprowadzenia iakiey zmiany w prawie, lub trwaiącem urządzeniu, nie będzie mogł bydź wprowadzony do deliberacyi zgromadzenia Reprezentantow, ieżeli nie był poprzedniczo Senatowi kommunikowany, i ieżeli tenże propozycyi większością głosow nie przyiął.

Art. 12. Zgromadzenie Reprezentantow zatrudni się ułożeniem kodexu cywilnego i kryminalnego, i procedury. Wyznaczy niezwłocznie kommissyi obowiązaną przygotować to dzieło, w którem mieć należy słuszne względy na mieyscowości kraiu, i ducha mieszkańcow. Dwoch członkow z Senatu będą do tey Kommissyi przydani.

Art: 13. Jeżeli prawo nie będzie przyięte przez siedm - osmych części Reprezentantow, i ieżeli Senat większością dziewięciu głosow uzna bydź zgodnem z dobrem publicznem, ażeby to prawo raz ieszcze poddać pod roztrząśnienie prawodawcow, w takim razie odesłane zostanie do decyzyi zgromadzenia w roku następnym. Gdyby ten przypadek tyczył się materyy skarbowych, prawo roku zeszłego zostanie w swey mocy aż do ustanowienia nowego prawa.

Art. 14. Na każdy okrąg naymniey sześć tysięcy dusz zawieraiący, będzie mianowany przez zgromadzenie Reprezentantow, ieden Urzędnik poiednawczy. Urząd iego trwać będzie lat trzy. Oprocz obowiązkow poiednawcy, czuwać będzie z urzędu nad sprawami małoletnich, iako też nad processami dotyczącemi funduszow i własności należących do kraiu, lub instytutow publicznych. Pod tym dwoiakim względem, znosić się będzie z naymłodszym Senatorem, któremu wyraźnie polecone zostanie czuwanie nad tem wszystkiem, co się tyczy spraw, ściągaiących się do funduszu, lub własności kraiowych.

Art. 15. Będzie sąd pierwszey Instancyi i sąd Appellacyyny. Trzech Sędziow w pierwszey Instancyi, a czterech w Sądzie Appellacyynym, łącząc w to ich Prezesow, będą dożywotni. Inni zaś sędziowie dodani każdemu z tych sądow w liczbie potrzebney stosownie do mieyscowości, zależeć będą od wolnego wyboru gmin, i sprawować swe urzędy tylko przez ciąg czasu, prawami organicznemi postanowiony. Te dwa sądy, wyrokować będą we wszelakich processach bez rożnicy ich natury, lub stanu osob. Jeżeli wyroki dwoch instancyy są zgodne w swoich decyzyach, odwołanie się nie ma mieysca. Jeżeli zaś ich decyzye rożnią się w treści, lub Akademiia roztrząsnąwszy akta processu, uzna, iż iest powod uskarżania się na zgwałcenie prawa, lub form istotnych procedury w materyi cywilney, rownież w wyrokach stanowiących karę śmierci, lub infamii, sprawa raz ieszcze odesłana będzie do Sądu Appellacyynego, lecz w tym przypadku do liczby Sędziow zwyczaynych, dołączeni będą wszyscy Sędziowie poiednawczy z miast, i cztery osoby, których każda z stron pryncypalnych podług woli swoiey

wybrać może połowę z pomiędzy obywateli. Przytomność trzech Sędziow potrzebna iest do wyrokowania w pierwszey; pięciu w drugiey; a siedmiu w ostatniey Instancyi.

Art. 16. Sąd naywyższy, na przypadek przewidziany w artykule 10tym składać się będzie:

1. Z 5ciu Reprezentantow losem wybranych.

2. Z trzech członkow Senatu wybranych przez tenże Senat.

3. Z Prezesow obu Sądow.

4. Ze czterech urzędnikow poiednawczych, z kolei powołanych.

5. Z trzech obywateli wybranych przez urzędnika do Sądu pociągnionego.

Przytomność dziewięciu członkow potrzebna iest do wydania decyzyi.

Art. 17. Procedura w materyi cywilney i kryminalney będzie publiczna. W instrukcyi processow (a mianowicie tych, które są właściwie kryminalne) ma bydź użyta Instytucyia przysięgłych, stosownie do mieyscowości kraiu, oswiecenia i charakteru mieszkańcow.

Art. 18. Sądownictwo iest niepodległe.

Art. 19. Po upłynieniu szostego roku od daty publikacyi ustawy konstytucyyney, warunki do zostania Senatorem z wyboru Reprezentantow będą:

1. Mieć lat 35 skończonych.

2. Odbydź zupełne nauki w iedney z Akademiy, leżących w kraiach dawnego Królestwa Polskiego.

3. Sprawować urząd Woyta przez lat dwa, Sędziego przez lat dwa, i Reprezentanta przez dwa zgromadzenia.

4. Mieć własność nieruchomą płacącą 150 zł. pol. podatku gruntowego, nabytą na rok przynaymniey przed elekcyą.

Warunki do zostania sędzią będą:

1. Mieć lat 30 skończonych.

2. Odbydź nauki zupełne w iedney ze wspomnionych wyżey Akademiy, i otrzymać stopień Doktora.

3. Pracować przez rok ieden przy Pisarzu sądowym, i podobnież praktykować przez rok przy Adwokacie.

4. Mieć własność nieruchomą, wartości ośm tysięcy zł. Pol. nabytą na rok przynaymniey przed elekcyią.

Do zostania sędzią 2giey Instancyi, lub Prezesem iednego z dwóch sądów, potrzeba oprócz powyższych warunków, odbydź urząd sędziego pierwszey instancyi, lub urzędnika poiednawczego przez lat dwa, i raz ieden bydź Reprezentantem.

Ażeby bydź wybranym na Reprezentanta gminy potrzeba:

1. Mieć 26 lat skończonych.

2. Odbydź nauki zupełne w Akademii Krakowskiey.

3. Mieć własność nieruchomą oszacowaną na 90 zł. Pol., i nabytą na rok przynaymniey przed wyborem.

Wszystkie te warunki, w artykule ninieyszym wyrażone, nie stosuią się do tych osób, które w czasie exystencyi Xięstwa Warszawskiego sprawowały urzędy zawisłe od nominacyi Króla lub od wyboru na seymikach, ani do tych, którzy ie teraz otrzymuią z władzy Mocarzów kontraktuiących. Te będą mieć zupełne prawo zostania mianowanemi lub obranemi na wszystkie urzędy.

Art. 20. Wszystkie akta rządowe, prawodawcze, i sądownicze pisane będą w ięzyku Polskim.

Art: 21. Dochody i wydatki Akademii składać będą część Budgetu jeneralnego miasta wolnego Krakowa, i iego okręgu.

Art: 22. Służba bespieczeństwa wewnętrznego i policyi odbywać się będzie przez oddział dostateczny Milicyi mieyskiey. Ten oddział będzie koleią zmieniany, i pod kommendę officera liniiowego, który służąc zaszczytnie, przyymie ten rodzay służby spokoyney.

Będzie uzbroiona i ubrana dostateczna liczba żandarmów, dla bezpieczeństwa dróg i wsi.

Hrabia *Rassumowski* — Xżę *Metternich*
Xżę *Hardenberg*.

Z Poznania 19 *Lipca*.

Wyszły tu cztery obwieszczenia Naczelnego Prezesa W. Xięztwa Poznańskiego. W pierwszem pod d. 14 Lipca uwiadomił, iż gdy N. Król Pruski postanowił utworzyć w Monarchii Reprezentacyią ludu, upoważnionym został Prezes do podania kilku mieszkańców z W. Xięztwa, którzy w radzie Xięcia Kanclerza Królestwa w Berlinie zasiadać, i tak w przedmiocie ułożenia konstytucyi dla całey Monarchii, iako też urządzenia Stanów W. Xięztwa wespół pracować maią; zatrzyma się atoli z tem do przybycia Xięcia Radziwiłła Namiestnika Królewskiego. — W drugiem obwieszczeniu pod d. 12 Lipca ogłosił: 1) iż do dnia (maiącego się pozniey oznaczyć), w którym Pruskie Prawo mieć znowu moc swoię zacznie, utrzymuią się dotychczasowe stosunki między posiadaczami dóbr, a będącemi w nich włoscianami. 2) Zachowuie się ustne postępowanie w sądach cywilnych. — 3) Sądy Pokoiu będą utrzymane na przyszłość, a na mieysce Trybunałów cywilnych ustanowią się Sądy Ziemiańskie dla mnieyszych okręgów sądowniczych. Sądy te stanowią na wzaiem Instancyą appellacyyną. — 4) Zwierzchni sąd appellacyyny w Poznaniu roztrzygać będzie w trzeciey i ostatniey Instancyi. — 5) Przy osadzeniu urzędów sędziowskich miany będzie wzgląd na nayświetleyszych i naybardziey poważanych rodaków, biegłych w prawie. Pierwszy Prezes naywyższego sądu appellacyynego i Prezes sądu ziemiańskiego muszą bydź wybierani z rodaków. — 6) Język Polski utrzymuie się we wszystkich działaniach sądowych, wyiąwszy Powiaty, gdzie ięzyk Niemiecki iest panuiącym. — Do urządzenia sądownictwa w W. Xięztwie przeznaczył Król Pana Schönermark, mianowanego iuż drugim Prezesem Sądu appellacyynego, który iuż ziechał do Poznania, i urzędowanie rozpoczął. — Trzeciem pod d. 15 obwieszczeniem przywrócił bieg zdawkowey monecie Pruskiey taki, iaki iey ustawa Królewska z d. 13 Grudnia 1811 nadała. — Czwartem pod d. 15 zniosł podatek koszernego, opłacany przez Starozakonnych, ale zaległości muszą bydź wniesione do skarbu.

Z Paryża d. 19 *Lipca*.

N. Król Francuzki posłał obcem Monarchom order S. Ducha. Cały sztab główny woyska Angielskiego składaiący się przeszło z 300 jenerałów, pułkowników &c. a maiący na czele Xcia Welingtona, złożył dnia 17 Królowi swoie uszanowanie. Król przyiął to grono z naywiększą grzecznością. Każdy był poiedynczo przed J. K. Mcią stawiony, i każdemu coś obowięzuiącego powiedział. Miał na sobie order podwiązkowy. Z Xciem Wellingtonem mówił Angielskim ięzykiem, i rzekł do niego

między innemi: "Dziękuię WPanu za ludzkość, z iaką względem tego kraiu postępuiesz i za dobre sprawowanie się Jego woyska. Daię WPanu to świadectwo w obecności całego głównego sztabu."

Ze wszystkich stron nadchodzą oświadczenia poddania się. Między innemi przysłali ie Marszałek Suchet w imieniu jenerałów, oficerów i żołnierzy swoiego korpusu, Jenerał Mouton gubernator Lyonu; Jenerałowie Piré, Lapoype, Lemarrois, Clement, tudzież wiele poiedynczych pułków.

Xże Angouleme przybył do Puycerda i w krótce spodziewany iest w Tulus. Hiszpanie odebrali rozkaz, aby szanowali granice Francyi. D. 9 b. m. zawarty został w Baionie rozeym między woyskiem Hiszpańskiem i Francuzkim. W Bordeaux tylko ieszcze iest niespokoyne; miasto iest za Królem, osada tylko nie chce bydź posłuszną.

D. 15 weszły tu woyska Austryackie. Cesarz Rossyyski w Austryackim mundurze swoiego pułku oglądał ie z Cesarzem Austryackim.

Z sali Marszalkowskiey w Tuilleries wyniesiono wizerunki Marszałków Davoust i Neja. Wizerunek Miurata ieszcze tam pozostał. Ney przeiechał d. 5 przez Lyon do Szwaycaryi. Xże Bassano (Maret) udaie się do Weymaru. (Podług innego doniesienia udaie się do Włoch, gdzie zostawać będzie pod dozorem.) Pani Ludwikowa Bonaparte dziś wyiechała ztąd. Orlean znayduie się w ręku woysk zprzymierzonych.

Marszałek Davoust, pod którego dowództwem zostaią Jen. Clausel (w Angouleme), Jen. Lamarque (w Wandei), i Decaen (w Bordaux) wydał pod d. 11 b. m. w Orleanie następuiącą odezwę:

"Gdy woysko na mocy umowy d. 3 Lipca opuściło Paryż i cofnyło się za Loarę, zostawiło przy tymczasowem rządzie kommissarzów, aby go uwiadomili o ustanowieniu nowego rządu. Ci Kommissarze uwiadomili mnie o wiezdzie Króla, iako też o danych im zleceniach, aby woysko przekonało się o potrzebie połączenia się z systematem rządowem, gdyż tym iedynie sposobem zapobiedz można upadkowi kraiu. Ciż kommissarze donoszą, że ministerium będzie zgodnem i odpowiedzialnem, że ani w woysku, ani w innych klassach społeczeństwa nie nastąpią samowolne oddalenia, i że woyskowy honor szanowany bydź ma. Wzakład tego co donoszą, dodaią, że Marszałek St. Cyr ministrem woyny, a Xże Otranto ministrem policyi mianowani zostali, i że ostatni pod obietnicą tylko przyiał ten urząd, aby rząd zachował ducha umiarkowania i mądrości, czego on zawsze dawał przykład. Uczucia woyska są znane. Przez 25 lat walczyło za Francyą, a czasem za mniemania. Jedyna nagroda, którey za przelaną krew żąda, iest, aby żaden obywatel za swoie mniemanie nie był prześladowany. Pod takiemi warunkami interes narodu powinien woysko z Królem łączyć. Jnteres ten wymaga ofiar, a te muszą bydź z przystoynością i rozsądną tęgoscią uczynione. Woysko gdy będzie połączone, stanie się gdyby nieszczęścia nasze powiększać się miały, punktem połaczenia nayzagorzalszych nawet stronników Królewskich. Zgoda i niepamięć wszystkich kłótni mogą iedynie dobro Francyi ugruntować. Nigdy iednak nie dopnie tego Francya, ieżeli wachanie się, różność mniemań, prywatne względy lub

obca siła rozpędzą woysko. Połączmy się więc nayściśley i nigdy się nierozłączaymy! Wandeyczykowie daią nam czuły przykład. Pisali do nas, iż chcą się znami w patryotycznem zamiarze połączyć dla zabieżenia podziałowi oyczyzny. Bądźmy Francuzami! To było, iak wiecie, zawsze moim zdaniem i będzie aż do śmierci. Proszę was o ufność, i spodziewam się że mi iey nie odmówicie.

Xże Eckmühl.

Odezwa ta wzieła porządany skutek; iuż miasta Tours, Angers i cały Departament Meny i Loary z będącemi tam woyskami poddały sie Królowi i zawdziały białą kokardę.

Przybyła tu część gwardyi Pruskiey i grenadierowie.

Lord Castlereagh iest prezesem kommissyi do rekwizycyow. Kommissya żywności woysk zprzymierzonych doniosła, iż niebawnie przybędzie do Fontainebleau i okolic 40,000 woyska i rozpisała na każdy powiat po 250,000 fr.

Departament Meurty zakłada magazyny dla woyska Rossyyskiego, a departament Sekwany i Marny dla woyska Bawarskiego.

Pułkownik Labedoyer, który w roku przeszłym poprzysiągł wierność Królowi, otrzymał pułk i krzyż Ludwika, a d. 5 Marca przywłaszczycielowi bramy Grenoblu otworzył, iest tu uwięziony.

Król wysłał Kommissarzow do dowodcow twierdz, aby mu wydali twierdze, ponieważ nie chcą ich woyskom zprzymierzonem oddać.

Podczas odwiedzenia Króla Francuzkiego mieli wszyscy zprzymierzeni Monarchowie na sobie niebieską wstęgę orderu (S. Ducha). Gdy Król dziękował im za ten wzgląd, rzekł Cesarz Alexander: "Jest to wstęga, która mnie z W. K. Mcią i Francyą wiąże.,,

Nałożone na Paryż 8 mill. fr. zapłacili Bankierowie Tourton, Lafite, Rougemont, de Lessaert i Scherer.

Most Jeny (teraz most Jnwalidów) miał bydź zburzony. D. 10 w wieczór były iuż zapalone miny i część mostu była uszkodzona, lecz pożno w wieczor nadszedł przeciwny rozkaz i most się pozostał.

Przybyli tu Królewicz następca Niderlandow, Xże Rasumowski, Minister stanu Austryacki Xże Metternich, Kanclerz Pruski Xże Hardenberg i Minister Pruski Baron Humboldt.

Xżna Angouleme iest tu wkrotce spodziewana.

Mowią, iż zprzymierzeni Monarchowie nie opuszczą Francyi, poki nie nastąpi koronacya Króla w Reimsie.

Król mianował nowych prefektow wszystkich 83 departamentow.

D. 15 weszła tu znaczna część woyska Rossyyskiego, pod rozkazami Feldm. Hr. Barclay de Tolli, a mianowicie jazdy.

Z Londynu d. 18 Lipca.

W krótce iak zapewniaią przybędzie tu cudzoziemiec pierwszego rzędu dla zaproszenia Xcia Regenta imieniem zprzymierzonych Monarchow do Paryża. Z tego powodu zwołana będzie tayna rada.

Z Kanady powrociło na 50 przewozowych statkach do Portsmutu 12,000 woyska, które dawniey pod Wellingtonem w Hiszpanii służyło, a powróci ieszcze ztamtąd 9000 ludzi.

Małżonka Lorda Castlereagh poiechała ztąd do Paryża.

Do Bryghton posłany został rozkaz, aby wszystkich Francuzow przybywaiących z Francyi do tego portu aresztować i żadnemu aż do dalszego rozkazu nie pozwalać na ląd wysiąść

DODATEK
DO Nro 63.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 SIERPNIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

D. 26 Lipca 1815 r. w zamku Zareckim JW. Julianna z Hrabiow Ossolińskich Hrabina z Kurozwęk Męcińska po urodzeniu na dwa dni wprzod Corki, z tym rozstała się światem. Pani ta pełna przymiotow serca i duszy w kwiecie młodości zgasła, w nieutulonym żalu zostawiła męża i całą familiią, iako też biednych, których prawdziwą była opiekunką; towarzyszyły iey do grobu błogosławieństwa licznie zgromadzonego ludu, a pamięć Jey cnot nąytrwalszym będzie pomnikiem w sercach tych wszystkich, którzy ią znać za życia mieli szczęście.

Z Wiednia d. 27 Lipca.

C. K. gabinetowy goniec, którego Minister związkow zagranicznych, Xże Metternich, d. 18 Lipca z Paryża wyprawił, przywiozł tu urzędową wiadomość, iż Napoleon Bonaparte znaydnie się w ręku Mocarstw zprzymierzonych. Na ostatnich posiedzeniach izby reprezentantow Bonapartego, trudnili się wierni iego stronnicy, obmyśleniem bezpiecznego mieysca dla Człowieka, który nie znaydował więcey przytułku ani we Francyi, ani w Europie, zapewne dla użycia go ieszcze wczasie. Zprzymierzeni Monarchowie zaraz po przybyciu do Paryża zwrocili całą swoią uwagę na schwytanie Bonapartego; żądali, aby rząd Francuzki użył do tego wszystkich w iego mocy będących środkow; w czem iednak wiele zachodziło trudności. Bonaparte użył przezorności, aby osada Roszfortska i lud przeznaczonych do iego ucieczki okrętow składały się z przywiązanych do niego osob. Wiadome są trudności, iakie morze z powodu ścisłego pilnowania małych okrętow wystawiało; iak zaś dobrze i ściśło Angielscy dowodcy wymierzyli swoie środki, okazuie skutek. Podług wcześnieyszego układu Mocarstw będzie Napoleon Bonapartę iako więzień w bespiecznem mieyscu osadzony, i przez kommissarzow Mocarstw strzeżony, ażeby nie potrafił nadal przerwać spokoyności Francyi i Europy. Zastanowienia rzecz godna, iż Bonaparte właśnie w miesiąc o tey samey godzinie od rozpoczęcia krokow nieprzyiacielkich na granicach Niderlandzkich, zakończył swóy zawód.

Monitor pod d. 18 Lipca zawiera względem ważnego tego zdarzenia utwierdzaiącego pokoy, następuiący artykuł:

Z Paryża d. 17 *Lipca.*

Przdsięwzięte zostały środki, ażeby zapobiedz ucieczce Napoleona Bonapartego. Z następuiącego listu Prefekta morskiego w Roszfort do Ministra morskiego widzieć można, iż skutek uwieńczył oczekiwanie.

Z Roszfortu d. 15 *Lipca o god.* 10 *w wieczor.*

Wcelu uskutecznienia rozkazów JW. Pana wsiadłem z prefektem niższey Szaranty, Baronem Richard, na łódź; ieszcze nie nadeszło mi było doniesienie z dnia 14 b. m. z portu; lecz Kapitan Philiberi, dowodca fregaty Amphitrit, doniosł mi, iż Bonaparte udał się na uzbroiony iako poselski statek bryg l'Epervier, i postanowił poddać się Angielskiey flocie. Jakoż rowno z świtem widzieliśmy go zbliżaiącego się do woiennego okrętu Angielskiego Bellerophon, który pod rozkazami Kapitana Maitland, gdy widział płynącego do siebie Bonapartego, wywiesił białą banderę. Bonaparte przyięty został z całem swoim orszakiem na Angielski okręt. Officer, którego zostawilem do uważania, udzielił mi tę ważną wiadomość, a w kilka minut przybyły Jen. Becker potwierdził ią zupełnie.

(Pod.) *Bonnefour,*
Kapit. okrętowy i Prefekt morski.

"Tak więc wymyślone od Bonapartego, a przez P. P. la Bedoyere, Neja, Bassano, la Vallette, Sawary, Bertranda, d'Erlon, Regnaud de St. Jean d'Angely. Lefevre-Desnouettes, Boulay de la Meurthe, Defermont, Etienne, i Panie Hortensyą, Souza i Hamelin popierane przedsięwzięcie, ukończyło się pod zasłoną białey bandery na Angielskim woiennym okręcie Bellerophon.

Dworska gazeta umieściła daley następuiące wiadomości z placu boiu:

Względem twierdzy Toul ieszcze pod d. 5 Lipca zawarta została między Feldm. por. Hr. Radeckim i Pułkownikiem artyleryi Fruchard następuiąca umowa:

1) Od dnia dzisieyszego iest zawieszenie broni między woyskami sprzymierzonemi i osadą w Toul. 2) Z obu stron wydane będą rozkazy do zaprzestania nieprzyiacielskich kroków i wolnego przeiazdu gońców i woyskowych przez powiat Toul. 3) Woyska zprzymierzone nie mogą w żadnym przypadku przechodzić przez miasto Toul lub oznaczony poniższym artykułem iego obwod. 4) Okrąg miasta oznaczaią następuiące punkta: Na gościńcu od Nancy mostek przy Dommartin, na gościńcu od Thiancourt i Pont a Mousson, tam gdzie schodzą się obie drogi; na gościńcu od Void i od Vaucoulers wzgórek Grandchamp; na gościńcu od Bikuelai St. George. Tak Francuzkiem, iako i zprzymierzonem strażom nie wolno do tych punktów się zbliżać. 5) Wieś Dommartin le Toul nie będzie woyskiem osadzona. 6) Mieszkańcom powiatu Toul nie będą woyska zprzymierzone bronić przywozić codziennie żywności do miasta 7) Jednem gońcom wolno będzie zwykłą ostrożnością przeiezdzać we dnie przez twierdzę, a nawet wnocy w nagłych przypadkach, gdy goniec żądać tego będzie. 8) Wczasie tego zawieszenia broni żadne nowe woyska Francuzkie nie mogą bydź

wpuszczone do twierdzy.

Podług doniesień podobnaż umowa między Francuzkim Jen. Rapp i C. K. Austryackim Jen. Wacquant zawarta została d. 6 Lipca względem Strazburga i stojących pod tem miastem woysk. Tak więc w wszystkich częściach placu boiu następuią rozeymy, iako poprzedniki układaiącego się w Paryżu powszechnego pokoiu.

Powyższa gazeta zawiera pod napisem z Szwaycaryi: — Jenerał Kościuszko bawi od d. 9 Lipca w Soloturnie, i po odbyciu podróży przez Alpy, zamysla do Paryża powrocić.

Z Szafhuzy d. 14 Lipca.

W rożnych okolicach Alzacyi nawet kobiety kupią się z mężczyznami po lasach i bronią się.

Pogłoska przeznacza prowincye Alzacyi i Lotaryngii, wraz z kraiami na lewem brzegu Renu, które dawniey do Niemiec należały, a nie są ieszcze rozrządzone, na Królestwo dla Arcy Xcia Karola.

Od Menu d. 21 Lipca.

Z ozdobami czarnego orła otrzymał oraz Jen. Hr. Gneisenau stopień Jenerała piechoty.

D. 18 b. m. W. Xżna Oldenburska przeiechała przez nasze okolice z orszakiem do Ehrenbreitstein.

Oto są wyciągi z listow, które odebrane zostały gońcowi Francuzki mu i maluią panuiącego teraz we Francyi, a zwłaszcza w Paryżu ducha.

1) Ludwik XVIII wiechał do Paryża. Waleczni Paryżanie, którzy tak niecierpliwie wyglądali dobrych swoich zprzymierzyńcow, muszą się cieszyć, iż spełniły się ich życzenia, ponieważ cały Paryż zapełniony iest niemi; to im się tylko zapewne nie podoba, iż muszą dać woyskom kwaterę i one żywić. Żaden dom nie ma mniey iak 6 ludzi, a niektóre i po 50. Każdemu żołnierzowi dać codziennie potrzeba 2 funty chleba, funt mięsa, wino, wodkę, mydło, a nawet tytuń. — Jakże smutne także iest Twoie położenie! W krotce będziesz bez służby i to będzie nagrodą wieloletnich Twoich usiłowań; niczego niemamy się spodziewać od zniszczoney naszey oyczyzny. O sławie ani myśleć można, bo ta iuż dla Francyi zginęła.

2) Kochany Gabryelu! Ziściły się nasze smutne obawy. Jesteśmy znowu z wiązanemi rękami i nogami zprzymierzonem Mocarstwom oddanemi. Ludwik XVIII wiechał do Paryża, i złożono mu tak iak w Marcu Napoleonowi zwyczayny hołd pochlebstwa. Tymczasem zprzymierzeni Monarchowie zdaią się chcieć tą razą użyć prawa swoiego zwycięztwa. Prussacy stoią pod gołem niebem na placu karuzelowym i w ogrodzie Pałacu Luxemburg. W środku miasta i około mostu stoią działa, a domy prywatne są żołnierzami zapełnione. Obchodzą się teraz z nami iak z kraiem zdobytym. Mowią, iż Francya zapłacić ma 500 mill. fr. a sam Paryż 100 mill. fr. Lecz to wszystko nie przeszkadza uciechom Paryżanow; co wieczor tańcuią i śpiewaią w ogrodzie Tuilleries.

Obraz Rubens, S. Piotra na krzyżu, zwrocony bydź ma miastu Kolonii. D. 17 przybyło do tego miasta 400 jeńcow Francuzkich, którzy pracować będą około tamteyszych warowni.

DONIESIENIA

Wezwanie. Niżey podpisany Massy krydalney Pawła Schöna Kurator, w skutek rezolucyi Tryb. Cyw. I. Instancyi Wydziału II. w dniu 20 Maia r. b. 1815 do L. 1815 nastąpioney, a niżey podpisanemu w dniu 31. Lipca r. b. wręczoney, w słowach: Trybunał Cywilny Deptu Krak. rezólwuiąc Protokuł z Wierzycielami Krydy Pawła Schöna w celu odebrania od nich Deklaracyi: czyli na taxie Kamienicy w r. 1808 zrobioney przestaią, lub też nowey żądaią przedsięwziętey, zważywszy, iż reskryptem Rady Naywyższey przepisano iest, aby wszelkie dobra nieruchome na nowo detaxowane były, według wartości za iaką w r. 1803 przedanemi bydź mogły, wyiąwszy tylko przypadek, gdzieby Wierzyciele na dawney taxie iednomyślnie przestali, gdy w tym celu wierzyciele niewszyscy dawną taxę przyięli, zaczem Trybunał na mocy wyżey powołanego Reskryptu zaleca Ur. Kłossowskiemu Patronowi, tey Krydy Kuratorowi, aby Wierzycieli przez Gazety i Dziennik Deptu Krak. zwołał, aby na dzień 1 Września r. b. o godzinie czwartey popołudniu na Kommissyą przed Sędzią W. Gostkowskim stawili się, a to dla obrania detaxatorów. Kraków dnia 20 Maja r. 1815. Gostkowski, zaszłey i niżey podpisanemu w dniu 31 Lipca r. b. wręczoney, wzywa wszystkich wierzycieli i ich Pełnomocników do rzeczoney massy krydalney Pawła Schöna pretensye maiących aby w dniu pierwszym Września r. b. końcem dania deklaracyi w przedmiocie wyżey wyrażonym dla obrania detaxatorów na kommissyą w domu władz Sądowych przy Ulicy Grodzkiey pod Liczbą 106 posiedzenia swoie Sądowe odbywaiących stawili się. Dan w Krakowie dnia 1 Sierpnia r. 1815.

Antoni Kłossowski Patron massy krydalney Pawła Schöna Kurator i kamienicy tegoż Pawła Schöna Administrator.

Niżey podpisany uwiadomia Publiczność, iż w Krakowie na ulicy Grodzkiey pod Nrem. 84 w Kamienicy pod Lwem sytuowaney, iest wapno gr one, gips palony, cegła chędożona do suwitow, cegła, dachuwka i t. d. w małey i wielkiey kw cie za pomierną cenę każdego czasu do sprzedania. — Także podpisany na każde wezwanie, wszelkie budowle tak w mieyscu iak i za granicą bydź mogące. — Ogólnie wystawić podeymuie się.

Dominik Kriszkier Budowniczy, mieszka iak wyżey.

Ponieważ dla zaszłych przeszkod sprzedarz produktow na pniu w wsi Luborzycy i teyże przyległościach z pańszczyzną roczną, mieszkaniem i składem na zboże na dzień 1 Sierpnia r. b. w Numerach 64 Dziennika i 61 Gazety Krak. ogłoszona uskutecznioną bydź nie może, przeto też niezawodnie na dzień 28 Sierpnia r. b. o godzinie 3 popołudniu ogłasza się, (nie na 8 Sierpnia, iak przez pomyłkę położyło się w przeszłym Nrze Gazety.) — Dan w Luborzycy d. 31 Lipca 1815.

Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.

W dniu 27 Sierpnia r. b. o godzinie 3ciey popołudniu Jałowek dwie i Krów pięć naywięcey daiącemu we Dworze w mieście Skale publicznie sprzedane zostaną. O czem chęć kupna maiący uwiadomiaią się. — Dan w Krakowie d. 3 Sierpnia 1815.

Jan Kanty Kowalski, K. T. C. P. I. D. K.

Wydział Sprawiedliwości Królestwa Polskiego. — Stosownie do Artykułu 118 Księgi praw Cywilnych podaie do wiadomości publiczney iż Trybunał Cywilny Iwszey Instancy Departamentu Krakowskiego, wydał pod dniem 19 Czerwca 1815 roku napowództwo Franciszki Skowronowey Włościanki z Gminy Chruszczobród, Powiatu Pileckiego Departamentu Krakowskiego, tamże zamieszkały, Wyrok nakazuiący wyszukanie i udowodnienie nieprzytomności Męża powodki Jana Skowrony, wydanego na kantonistę do Woyska Polskiego, który od lat czterech przestał bydź przytomnym w mieyscu zamieszkania swego, i odtąd o nim żadney niema wiadomości. —

W Warszawie dnia 12 Lipca 1815 roku.

Fr. Groß S. J.

DODATEK DRUGI DO Nru: 63.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

Dnia 6. Sierpnia 1815.

1wszy raz.) Jozef Antoni Salomoński dzierżawca dóbr Rogowa i Bryżdzyna w Powiecie Miechowskim Departamencie Krakowskim, ma interes wyiechania w kraie Austryackie, poiedzie własnym ekwipażem z lokaiem Woyciechem Jwankowskim, i forzpanem Jozefem Geradem.

1wszy raz.) Ludwik Filip Czerwiński dziedzic dóbr Rogowa w Departamencie Krakowskim ma zamiar w interessach prawnych wyiechać pocztą w kray Austryacki, a wszczególności do Lwowa i Wiednia, o czem interessowną Publiczność ma honor uwiadomić.

1wszy raz.) JW. Michał Hr. Stadnicki z dwoma ludźmi ma zamiar wyiechać do Galicyi w Cyrkuł Sandecki w interessie familiynym.

2gi raz) Łucyia Hr: Przeremska ma zamiar wyiechać z dwiema córkami, z dwiema służącemi, Kamerdynerem, kucharzem i dwoma lokaiami w Galicyią Austryacką w Cyrkuł Myślenicki do dobr swoich Przeciszewa.

2gi raz) X. Jan Mastelski z Jwanowic Powiatu i Departamentu Krakowskiego ma zamiar wyiechać z dwoma służącemi do Galicyi w Cyrkuł Myslenicki w interessie familiynym.

2gi raz) Salomeia z Dziokowskich Gutowska ma zamiar wyiechać w Galicyią w Cyrkuł Stryiski z Synem. i Córką na dwa Miesiące, bierze iednego służącego, z furmanem naiętym.

2gi raz) Jan Kopyciński z żoną z Powiatu Stopnickiego Departamentu Krakowskiego z wsi Zbrodzice ma zamiar wyjechania do Galicyi do Lwowa w interessach familiynych z czterama służącemi i końmi własnemi.

2gi raz) Jan Baron Schimelpening ma zamiar wyiechać do Wiednia, co podaie do publiczney wiadomości.

2gi raz) Berek Moszkowicz i Herszel Freind kupcy z Miasta Działoszyc Powiecie Szkalbmirskim maią zamiar wyiechać do kraiow Królewsko Pruskich w interessach handlowych z dwiema furami 3ma końmi własnemi, biorą z sobą trzech, służącyh do usług i do koni, co podaią do publiczney wiadomości.

2gi raz.) Starozakonny Judke Herzberg i Salamon Tanenbaum z Powiatu Pileckiego Deptu Krakowskiego, maią zamiar wyiechać do Węgier Miasta Tokaia w interessie handlowym.

3ci raz) Andrzey Rudnicki Kon. Ass. Pref. Dep. Krak. uzyskawszy od JW. Zastępcy Prefekta urlop, na czas krotki, ninieyszym zawiadomia, iako dla poratowania zdrowia, iest w chęci wyiechania do wod Badeńskich, z iednym służącym Józefem Sadkowskim.

3ci raz) Antoni Nalepiński, ma zamiar wyiechać w Galicyą w interessach prawnych.

3ci raz) Karol Mieroszewski, dziedzic dóbr Deszno w Powiecie Jędrzeiowskim leżących, wyieżdza do Gallicyi z żoną i służącemi do wsi swoiey Kąty zwaney w Cyrkule Sandeckim.

3ci raz) Joanna Barecka wraz z córką, ma zamiar wyiechać do Wiednia, co podaie publiczney wiadomości.

3ci raz) Jan Jerzy Windischbauer, Obywatel Krakowski pod Nr. 122 na Kaźmierzu przy Krakowie mieszkaiący, ma zamiar wyiechać do Austryi, oczem uwiadomia Publiczność.

Wydział Sprawiedliwości Królestwa Polskiego — Stosownie do artykułu 118 księgi praw Cywilnych podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny 1 Instancyi Depar. Krakowskiego wydał pod dniem 22 Czerwca 1815 r. na powodztwo Stanisława Niedzielskiego z professyi Szewskiey w Krakowie w Klasztorze OO. Dominikanow zamieszkałego, Wyrok nakazuiący wyszukanie i udowodnienie nieprzytomności Zony powoda Tekli z Raczyńskich Niedzielskiey od lat przeszło czterech w mieyscu zamieszkania nie przytomney o którey dotąd nie ma żadney wiadomości. — w Warszawie dnia 12 Lipca 1815.

Fr. Grofs S. J.

Wydział Sprawiedliwości Królestwa Polskiego. — Stosownie do Artykułu 118 Księgi Praw Cywilnych podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Departamentu Krakowskiego wydał pod d. 19 Czerwca 1815 r. na powodztwo Zofii z Polakow Adamczykowey włościanki z Gminy Beszowy w wsi Budziskach Powiecie Stobnickim zamieszkałey, wyrok nakazuiący wyszukanie i udowodnienie nieprzytomności męża powodki Kaspra Adamczyka, który ieszcze za Rządu Austryackiego do woyska oddany został, a przeszło iuż lat dziesięć ani powrocił, ani żadney o sobie nie dał wiadomości. — W Warszawie d. 12 Lipca 1815,

Fr. Grofs S. J.

Magistrat Miasta Wieliczki do publiczney podaie wiadomości, iż na dniu 30 Sierpnia r. b. 1815 o godzinie 9tey z rana w Biorze i w przytomności W. C. K. mieyscowego Rządowego Kommissarza, niżey wyrażone dochody mieyskie i czopowe Monarchiczne, przez publiczną licytacyą naywięcey offiaruiącemu na rok woyskowy następuiący 1816 zadzierżawione będą, iako to:

a) Nakład konsumpcyyny na gorzałkę miód i piwo nałożony.
b) Nakład konsumpcyyny na wino.
c) Targowe i mieyscowe.
d) Browar z gruntem pod 19 korcy wysiewu w sobie zawieraiącym, tudzież.
e) Czopowe Monarchiczne.

Cena pierwszego wywołania nakładu konsumpcyynego na gorzałkę, miód i piwo nałożonego - - - - - - - - - - - - -	4205 zł. ryń
Nakładu konsumpcyynego od wina ustanowionego - -	177 — —
Targowego i mieyscowego - - - - - - - - -	120 — —
Browaru z gruntem - - - - - - - -	2733 — —
zaś podatku czopowego - - - - - - - - -	6321 — —

W walucie Wiedeńskiey wynosi, i tey dziesiąta część przed licytacyą na zabespieczenie teyże, przez każdego konkurrenta złożona będzie; zaczym chęć licytowania maiący zapraszaią się, iżby się na powyżey wyrażonym dniu, godzinie i mieyscu znaydować chcieli, od licytacyi iednak Browaru i Targowego, żydzi wyłączaią się.

O dalszych tey licytacyi warunkach w kancellaryi Magistratura ney każdego czasu można będzie wiadomość powziąść. Z Magisrratu Miasta Wieliczki d. 20 Lipca 1815.

Włodek, Prezydent.
Adal. Kapuściński, Asses.

Basztarda wygodna z wszelkiemi do podroży potrzebami iest do sprzedania, życzący sobie nabycia, każdego czasu widzieć ią mogą w Domu pod Nr. 48 na Przedmieściu w ulicy Piasek czyli Biskupie zwane, o Cenie zaś dowiedzieć się można w Mieszkaniu pod Nr. 59 na Piasku do Wydziału 3go należącego.